

ВІДПОВІДЬ

на проєкт експертного висновку галузевої експертної ради

Ознайомившись із проєктом експертного висновку галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Назва ЗВО	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	62882
Назва ОП	Фінанси і кредит
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

заклад вищої освіти надає таку **відповідь на нього**:

Відповідь на проєкт експертного висновку галузевої експертної ради висвітлена у файлі, що додається. Участь у засіданні галузевої експертної ради візьмуть: Вячеслав Володимирович Осадчий - декан факультету економіки та управління; Аліна Володимирівна Нечипоренко - гарантка освітньої програми.

Представники закладу вищої освіти мають бажання взяти участь у засіданні ГЕР

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Відповідь на проєкт висновку ГЕР .pdf	5UexEUuhdARZ+oEpVe5J8Uz8AnOp7XWZIlncZI6jgrk=
Додаток	РПНД ФР та БД (проєкт).pdf	sXSkZHNN+2ugkOWJjbQnxABuS+HwzhkRTGeJAni5dJ4=
Додаток	Витяги з протоколів засідання кафедри.pdf	C8whvyxLIoJMjcGrQoymQTtQlYborco8gwLImyGPUAY=
Додаток	Наказ №327-1.pdf	PwK3SAJz/ccZSovuoBzCCawjH7Rg/kJjuZRjlqWGg/k=

Шляхом підписання цієї відповіді запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: ТУРУНЦЕВ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

Дата підпису: 02.05.2025 р.

**Відповідь на зауваження та рекомендації галузевої експертної ради,
надані для освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка висловлює подяку членам галузевої експертної ради за проведену експертизу ОПП та надані рекомендації щодо її удосконалення. Разом з тим хочемо надати додаткову та уточнюючу інформацію щодо зроблених зауважень та рекомендацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Перелік освітніх компонентів в ОП сформовано для досягнення мети, з урахуванням об'єкта вивчення та діяльності, а також на основі аналізу вимог ринку та очікувань роботодавців щодо компетентностей фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. При цьому ГЕР відзначає, що і ОП і навчальний план 2024 року введено окрему ОДФ.25 «Фондовий ринок та біржова діяльність», проте робоча програма цієї ОК відсутня як у відомостях самооцінювання, так і на сайті кафедри, що не дає змоги зробити висновок про відповідність ОП предметній області спеціальності, яка зазнала іншої редакції та змісту із введенням фондового ринку.

Відповідь університету:

В ОП і НП 2024 року було введено ОК «Фондовий ринок та біржова діяльність», вивчення якого передбачається у 7 семестрі. У відомостях самооцінювання та на сайті кафедри оприлюднено робочі програми навчальних дисциплін, за якими здійснюється освітній процес в поточному навчальному році. Однак, за ОК «Фондовий ринок та біржова діяльність», втім як і за кожною ОК ОП 2024 року, при проектуванні ОП було підготовлено проекти робочих програм навчальних дисциплін (файл з проектом РПНД “Фондовий ринок та біржова діяльність” додається до відповіді). Підписання та затвердження РПНД здійснюється перед початком навчального року, в якому навчальні дисципліни будуть викладатися відповідно до навчального плану.

2.4 Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

ГЕР погоджується з обґрунтуванням ЕГ. Здобувачі мають право самостійно обирати теми кваліфікаційних робіт, курсових робіт, бази виробничих практик, теми наукових статей, тощо. Каталог вибірових дисциплін на сайті кафедри <https://surl.li/dvncgy> містить лише 7 вибірових ОК, які мають різну кількість кредитів від 3 до 6 кредитів (90-180 год.), а сама інформація включає лише прізвище викладача, мету ОК, модулі і що зможе здобувач у результаті її вивчення (без уніфікації підходів).

Відповідь університету:

З метою формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі здійснюють вибір навчальних дисциплін з урахуванням власних потреб та інтересів відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами Київського столичного університету імені Бориса

Грінченка

(https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_10/Polozhennia_vybir_dystryplin.pdf), затвердженого та введеного в дію у 2024 році (тобто для здобувачів ОП 1 курсу). Здобувачі 2-4 курсів обирали вибірові дисципліни відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Університету 2023 та 2016 років затвердження

(https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_8_50_27.12.2023.pdf). Диференціація кількості кредитів регламентується тим, що “Перелік має обов’язково містити пропозиції для забезпечення відповідної кількості кредитів (на рік) у вибіровій складовій навчального плану освітньої програми закріпленої за кафедрою” - п. 2.2.3 Положень. Таким чином кафедрою фінансів пропонувалися дисципліни до вибору, спрямовані на розширення та поглиблення саме спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які і представлені на сайті. Водночас здобувачам до вибору в Каталогі вибірових дисциплін (КВД) (<https://elearning.kubg.edu.ua/local/gdo/catalog/>) доступні дисципліни інших кафедр Університету з різною диференціацією кредитів, що в цілому забезпечує можливість обрання здобувачем як 6-кредитної дисципліни, так і двох 3-кредитних дисциплін. Наприклад, для реалізації потреби обрання переліку на 10 кредитів здобувач може обрати дисципліни в схемі 6+4 або 3+3+4. Кожна вибірова навчальна дисципліна у КВД містить короткий опис, у якому викладена мета, завдання дисципліни, обсяг у кредитах ЄКТС, результати навчання, інформація про викладача. КВД містить дисципліни як загального, так і професійного циклу задля формування індивідуальної освітньої траєкторії. Відповідно до п.2.3.3 перший етап процедури вибору освітніх компонентів передбачає ознайомлення здобувачів з як з процедурними аспектами здійснення вибору в системі, так і змістовим наповненням вибірових дисциплін від кафедри. Також проводяться консультації викладачів - авторів вибірових дисциплін і від інших кафедр, що в цілому дає змогу кожному здобувачу реалізувати власний вибір дисциплін для вивчення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

8.1 Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Встановлено, що ЗВО не послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Враховуючи, що ОП існує в двох редакціях для 2020 і 2024 років вступу, це означає що вона не підлягала оновленню у 2021 – 2023 рр. Не було враховано зміну назви спеціальності 072 з введенням фондового ринку відповідно до Постанови КМУ від 16 грудня 2022 р. №1392 «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», що вимагало розробки ОП для 2023 року вступу з відповідною зміною спеціальності, кваліфікації тощо.

Відповідь університету:

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка здійснює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відповідно до вимог внутрішніх нормативних документів. Процедури визначено в Положенні про освітні програми, затвердженому рішенням Вченої ради Університету від 26 грудня 2024 року (протокол №15) та введеному в дію наказом від 26.12.2024 №986 (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_univer_sity/rozdil_10/Polozhennia_pro_osvitni_prohramy.pdf). До ухвалення цього Положення регулювання здійснювалося відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм, затверджених рішенням Вченої ради від 09.06.2021 (протокол №5), введених в дію наказом від 09.06.2021 №406 (https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_4_06_09.06.21.pdf).

Хоча затвердження нових редакцій ОП «Фінанси і кредит» у 2020 та 2024 роках може створити враження відсутності змін у проміжному періоді, упродовж 2021–2023 років в Університеті послідовно реалізовувалися передбачені внутрішніми документами процедури моніторингу та щорічного аналізу. Зокрема, проводився збір зворотного зв'язку від здобувачів освіти, НПП, роботодавців, випускників, аналізувалась відповідність програми стандарту вищої освіти, стан кадрового, ресурсного забезпечення.

Відповідно перегляд ОП «Фінанси і кредит» здійснювався щорічно, зокрема впродовж 2021-2023 рр, в результаті якого вносилися зміни та уточнення до робочих програм навчальних дисциплін, програм практик в частині уточнення та оновлення змісту, завдань. Результати перегляду ОП “Фінанси і кредит” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обговорювалися на засіданні

кафедри (05.05.2021, протокол №6; 01.06.2022, протокол №7; 16.06.2023, протокол №5 - витяги з протоколів додаються).

ГЕР зазначено в п. 4.4, що НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Варто відзначити, що такі оновлення, зокрема, здійснюються за результатами щорічного перегляду освітньої програми, що є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі вищої освіти.

Реагуючи на зміну назви спеціальності відповідно до Постанови КМУ №1392 від 16.12.2022, робоча група здійснила ґрунтовний аналіз змістової наповненості ОК та визначила наявність розгляду аспектів функціонування фондового ринку при вивченні обов'язкових ОК "Фінанси" (Тема "Фінансовий ринок"); ОК "Фінансовий ринок" (теми "Фондовий ринок", "Фондова біржа та біржові операції"); ОК "Міжнародні фінанси" (тема "Міжнародний ринок цінних паперів"); ОК "Інвестування" (теми "Управління інвестиціями", "Управління інвестиційними ризиками"). Також у 2023 році до Каталогу вибіркових дисциплін було додано ОК «Цінні папери та фондовий ринок», що забезпечило відображення актуальних змін у професійному спрямуванні спеціальності та відповідає принципу адаптивності освітньої програми до вимог часу.

Таким чином, за результатами аналізу ОП було встановлено її повну відповідність оновленій предметній області спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Водночас, стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України №729 від 24.05.2019, залишається без змін, відтак ОП не потребувала змістового оновлення.

В таких умовах для забезпечення відповідності Постанові КМУ №1392 від 16.12.2022 Університетом було видано наказ №327 від 22.06.2023 «Про відповідність освітніх програм» (файл додається) відповідно до якого було уточнено в діючій освітній програмі назву спеціальності для вступників 2023 року і викладено наступним чином: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Таким чином, у 2023 році забезпечено повну відповідність ОП "Фінанси і кредит" назві спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" та чинному стандарту вищої освіти.

Перегляд та затвердження нової редакції ОП, відповідно до методичних рекомендацій та логіки безперервного вдосконалення якості освіти, відбулися у 2024 році з орієнтацією на проєкт стандарту, який був оприлюднений на сайті МОН України 28.06.2023. Станом на сьогоднішній день новий стандарт не затверджений, тому реалізація змін в ОП відбулася у межах чинного стандарту.

Усе вищезазначене свідчить про те, що Університет послідовно та системно реалізує внутрішні процедури моніторингу і перегляду освітньої програми, вносить зміни, коли для цього існують об'єктивні підстави, і

дотримується всіх нормативних вимог, що свідчить про відповідність підкритерію 8.1.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

На ОП частково наявні підтвердження залучення здобувачів безпосередньо або відповідні органи самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери, адже вони не приймають участі у засіданнях кафедри (їх участь у засіданнях робочої групи також не підтверджена ЗВО). У документах на запит ЕГ було подано витяги засідання кафедри фінансів, проте мова в них йде переважно про анкетування роботодавців, випускників і здобувачів без зазначення конкретних рекомендацій щодо ОП. За результатами громадського обговорення проєкту ОПП «Фінанси і кредит» 2024 р. (зведена таблиця) виходить, що участь приймала лише 1 здобувачка.

Відповідь університету:

Здобувачі вищої освіти залучені до процесів перегляду та удосконалення програми як через органи студентського самоврядування, так і шляхом безпосередньої участі в процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти.

Звертаємо увагу, що здобувачі систематично беруть участь у процесах моніторингу якості освітнього процесу: надають зворотний зв'язок через регулярні опитування, щорічне анонімне анкетування «Викладач очима студентів», беруть участь у поточному обговоренні дисциплін через комунікацію з викладачами та гарантом програми. Такі форми зворотного зв'язку враховуються під час щорічного перегляду ОП та мають безпосередній вплив на оновлення змісту освітніх компонентів, що, відповідно до Звіту експертної групи, також було підтверджено на зустрічі 4 з ЕГ.

Також представники органів студентського самоврядування долучаються до прийняття рішень щодо освітньої програми через членство у Вченій раді Факультету економіки та управління (<https://feu.kubg.edu.ua/pro-fakultet/vchena-rada1.html>), а також Вченій раді Університету (<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/vchena-rada.html>), де затверджуються зміни до ОП. Ці факти наведено у Відомостях самооцінювання за критерієм 8.